

ความรุนแรงในสังคมไทย Violence in Thailand

Received 7 November 2022

Revised 5 January 2023

Accepted 13 January 2023

สุมนทิพย์ จิตสว่าง¹

Sumonthip Chitsawang²

ฐิติยา เพชรมณี³

Thitiya Phetmune⁴

นัทธี จิตสว่าง⁵

Nathee Chitsawang⁶

วันสนันท์ กันทะวงศ์⁷

Wanatsanan Kanthawong⁸

บทคัดย่อ

บทความเรื่อง “ความรุนแรงในสังคมไทย” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหา สาเหตุ และผลกระทบของการใช้ความรุนแรงในมิติต่างๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการป้องกันและแก้ไข

¹ รองศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย Email: Sumonthip.c@chula.ac.th

² Associate Professor Dr., Lecturer of Criminology and Criminal Justice, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., อาจารย์ประจำสาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย Email: Thitiya.p@chula.ac.th

⁴ Assistant Professor Dr., Lecturer of Criminology and Criminal Justice, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

⁵ ที่ปรึกษาสถาบันเพื่อการยุติธรรมแห่งประเทศไทย กรุงเทพฯ ประเทศไทย Email: nathee.t@yahoo.com

⁶ Advisors to the Board of Thailand Institute of Justice, Bangkok, Thailand.

⁷ นิสิตปริญญาเอก สาขาวิชาอาชญวิทยาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพฯ ประเทศไทย Email: k.wanatsanan@gmail.com

⁸ Ph.D. Student of Criminology and Criminal Justice, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University, Bangkok, Thailand.

ความรุนแรงในสังคมไทย วิธีการวิจัย คือ การวิจัยเชิงผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการสำรวจจากประชาชนกลุ่มตัวอย่าง 2,200 คน และผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำ 400 คน และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกจากผู้ต้องขังที่ใช้ความรุนแรงและผู้เสียหายที่ถูกใช้ความรุนแรงจำนวน 8 คน และตัวแทนจากหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรง จำนวน 10 คน

ผลการศึกษาพบว่าปัญหาของการใช้ความรุนแรงที่สำคัญในสังคมไทย ได้แก่ การฆ่าตัวตาย ความรุนแรงในครอบครัว ความรุนแรงต่อเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ความรุนแรงที่เกิดจากอาชญากรรม ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย สาเหตุของปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยเกิดจากปัญหาคอขวดแตกแยก ปัญหาสื่อที่มีการถ่ายทอดความรุนแรง เกิดจากปัญหาสุรา ยาเสพติด อาวุธปืนเป็นสิ่งที่หาได้ง่ายในประเทศ ปัญหาเศรษฐกิจ ทศนคติต่อการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่ปกติของสังคม สังคมไทยขาดจิตสำนึกที่ดีต่อการแก้ไขปัญหความรุนแรง ปัญหาขาดแนวทางที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหความรุนแรง ข้อเสนอแนะของการศึกษาที่สำคัญ คือ การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมต่อการใช้ความรุนแรง การป้องกันหรือลดปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กและสตรี การแก้ปัญหสุราและยาเสพติด การควบคุมการใช้ อาวุธปืน และการใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิตเพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย

คำสำคัญ: ความรุนแรง, ความก้าวร้าว, อาชญากรรม

Abstract

The article “Violence in Thailand” aims to study the causes, symptoms, and effects of the use of different forms of violence in Thailand. It aims to propose possible preventive measures as well as solutions to these identified problems. The methodology of this

research is based on a mixed methods approach, consisting of a survey of 2,200 sample people and 400 inmates together with qualitative research involving in-depth interviews with 8 inmates and victims of violence and 10 representatives from agencies that display best practices in the prevention and solution of violence.

The research found that the most significant forms of violence in Thai society include suicide, domestic violence, violence against children, women, and elders, violence from criminal acts, violence involving firearms, violence committed by juveniles, and violence related to terrorism. The causes of violence in Thai society include issues related to broken families, the portrayal of violence by the media, the prevalence of alcohol, drugs, and firearms, economic problems, and the acceptance of the use of violence as a norm. This research provides important recommendations as follows: values and cultures that encourage violence should be addressed and challenged; prevention measures for domestic violence against children and women must be in place; alcohol consumption, drug abuse and the use of firearms must be strictly regulated; and lastly, religious values should be encouraged as the main guidelines for leading one's life.

Keywords: Violence, Aggression, Crime

บทนำ

ความรุนแรง (Violence) หมายถึง การใช้กำลังหรือพลังทางกายโดยเจตนาต่อตนเอง ผู้อื่น หรือต่อกลุ่มหรือชุมชนอื่น โดยข่มขู่หรือแท้จริงเพื่อให้เกิดหรือมีความเป็นไปได้สูงว่าจะเกิดการบาดเจ็บ การเสียชีวิต การทำร้ายจิตใจ ทำให้เกิดการพัฒนาที่ไม่เพียงพอหรือการลิดรอน โดยนิยามนี้เกี่ยวข้องกับเจตนาของการก่อพฤติกรรมนั้น โดยไม่คำนึงถึงผลที่ตามมา

องค์การอนามัยโลก (Krug et al., 2002) ได้แบ่งประเภทของความรุนแรงในเบื้องต้นเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ความรุนแรงต่อตนเอง (Self-directed violence) ได้แก่ การทำร้ายตัวเอง การฆ่าตัวตาย (Suicide)
2. ความรุนแรงระหว่างบุคคล (Interpersonal violence) ได้แก่ ความรุนแรงในครอบครัว (Domestic violence) และความรุนแรงในชุมชน (Community violence) ได้แก่ ความรุนแรงต่อสตรี ความรุนแรงต่อเด็ก และความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ

3. ความรุนแรงระหว่างกลุ่ม (Collective violence) ได้แก่ ความรุนแรงทางเศรษฐกิจ ความรุนแรงทางสังคม และความรุนแรงทางการเมือง

สำหรับปัญหาของความรุนแรงที่เกิดขึ้นพบว่า ความรุนแรงได้พรากชีวิตผู้คนทั่วโลกไปมากกว่า 1.5 ล้านคนทุกปี ไม่ว่าจะเป็นจากอุบัติเหตุธรรมชาติ และมาจากสงครามหรือความขัดแย้งรูปแบบอื่น โดยความรุนแรงมักมีผลต่อชีวิตต่อสุขภาพกายและจิตของเหยื่อ ตลอดจนหน้าที่ทางสังคม และชะลอการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม สำหรับประเทศไทยเป็นหนึ่งในประเทศที่ได้ประสบกับปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมมาเป็นเวลานาน ดังจะเห็นได้จากการจัดอันดับประเทศที่มีความสงบสุขของโลกใน พ.ศ.2565 โดย Global Peace Index พบว่าประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 103 จากจำนวน 163 ประเทศ รวมทั้งเว็บไซต์ World Population Review ได้จัดอันดับประเทศที่ประสบปัญหาการเสียชีวิตด้วยอาวุธปืนมากที่สุดในโลกประจำปี ค.ศ. 2022 พบว่า ไทยติดอันดับที่ 15 โดยมีจำนวนผู้เสียชีวิตด้วยอาวุธปืนจำนวน 2,804 คน และมีอัตราการเสียชีวิตที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน เฉลี่ย 3.91 คน ต่อประชากร 1 แสนคน (World Population Review, 2022)

นอกจากนี้ ประเทศไทยประสบกับปัญหาความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ทั้งที่เป็นความรุนแรงต่อตนเอง คือ การฆ่าตัวตาย ความรุนแรงระหว่างบุคคล ประกอบด้วยปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งมีการใช้ความรุนแรงใน

ครอบครัวเฉลี่ยอย่างน้อยวันละ 1 ครั้งอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งปัญหาความรุนแรงต่อเด็ก สตรี คนชรา และการประสบกับปัญหาความรุนแรงระหว่างกลุ่ม ดังจะเห็นได้จากใน พ.ศ.2565 ประเทศไทยถูกจัดให้มีสถิติการก่อการร้ายอยู่ในลำดับที่ 22 ของโลก

ดังนั้น ความรุนแรงในสังคมไทยเป็นปัญหาสำคัญตั้งแต่ในระดับสังคมขนาดเล็กไปจนถึงระดับประเทศ โดยสถานการณ์ความรุนแรงได้แทรกซึมเข้าไปในทุกส่วนของสังคม ตั้งแต่ครอบครัว โรงเรียน ที่ทำงาน ไปจนถึงชุมชน และแม้แต่ในระดับประเทศ ซึ่งหากประเทศไทยยังคงต้องเผชิญกับความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ย่อมส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนชาวไทย ทั้งที่เป็นเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ และสมาชิกของสังคมทุกคนที่อาจตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง อันจะส่งผลต่อการพัฒนาสังคมไทย เนื่องจากสมาชิกของสังคมต้องเผชิญกับการใช้ความรุนแรง อันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่เป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาสังคมไทยให้มีความเจริญได้อย่างแท้จริง ดังนั้น บทความนี้จึงมุ่งนำเสนอถึงปัญหา สาเหตุ ผลกระทบ และแนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย เพื่อนำไปสู่การสร้างสรรค์สังคมไทยไร้ความรุนแรง อันเป็นสังคมที่สงบ ปลอดภัย และมีความสุขอย่างยั่งยืน อันจะนำไปสู่การพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนตามท้องถ้งการสหประชาชาติได้กำหนดวาระ 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (The 2030 Agenda for Sustainable Development) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 16 อันได้แก่ ส่งเสริมสังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จึงประกอบด้วยแนวทางในการลดความรุนแรงให้แก่สังคม เนื่องจากหากสังคมใดปราศจากความรุนแรงจะเป็นแนวทางหนึ่งที่สำคัญในการสร้างความสงบสุขและการทำให้สังคมเกิดการพัฒนาดได้อย่างยั่งยืนโดยแท้จริง

วัตถุประสงค์

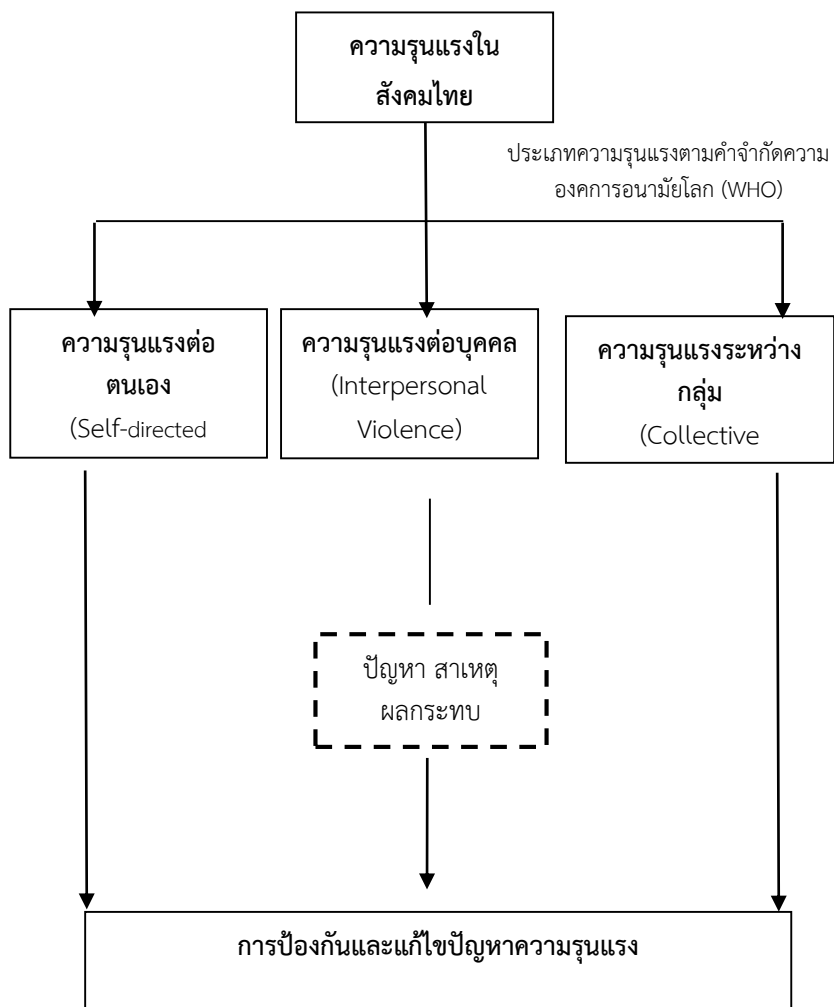
1. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและสาเหตุของการใช้ความรุนแรงในมิติต่างๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาถึงผลกระทบของการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงในมิติต่างๆ ที่เป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

สำหรับวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยเรื่องนี้ประกอบด้วย แนวคิดเรื่องความรุนแรง แนวคิดและทฤษฎีทางด้านอาชญาวิทยาที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการใช้ความรุนแรง อาทิ แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical school) ที่ผู้ใช้ความรุนแรงมีเจตจำนงอิสระ (Free will) ในการเลือกการกระทำ โดยอาจเห็นว่าการใช้ความรุนแรงก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่ได้รับ แนวคิดของสำนักปฏิฐานนิยม (Positive school) ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมที่มีส่วนสำคัญต่อการใช้ความรุนแรง อันอาจเนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เป็นตัวหล่อหลอมให้ผู้ใช้ความรุนแรงขึ้น โดยเกิดจากกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ไม่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงขาดความตระหนักรู้ต่อปัญหาการใช้ความรุนแรงที่เกิดขึ้น และขาดความยับยั้งชั่งใจต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง หรือ พฤติกรรมการกระทำผิดจนกระทั่งมีการใช้ความรุนแรงมากขึ้นและนำไปสู่ปัญหาของสังคมที่ตามมา ทฤษฎีกิจวัตรประจำวัน โดยเชื่อว่าการที่ผู้ใช้ความรุนแรงต่อผู้อื่น หรือ อาชญากรกระทำผิดมาจากการกระทำซ้ำๆ หรือ การดำเนินชีวิตประจำวันที่เป็นรูปแบบเดิมๆ ของเหยื่ออาชญากรรม จนผู้ใช้ความรุนแรง หรืออาชญากรสามารถนำไปเป็นช่องทางในการประกอบอาชญากรรมได้ ทฤษฎีสัมผัสอาชญากรรม โดยการเกิดความรุนแรงหรืออาชญากรรมเกิดจาก 3 องค์ประกอบ คือ ผู้ใช้ความรุนแรง เหยื่อ และโอกาสในการใช้ความรุนแรง และทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม ที่ทำให้เกิดการเรียนรู้ค่านิยม บรรทัดฐานของ

สังคมที่เกี่ยวข้องกับชายเป็นใหญ่ และเห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดาในสังคม แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันอาชญากรรม โดยเฉพาะการสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย สำหรับแนวทางในการลดความรุนแรงที่เป็นมาตรฐานสากล อาทิ การแก้ไขปัญหความรุนแรงในหลักฐานเชิงประจักษ์ต่อการลดความรุนแรงของสังคม ซึ่งองค์การอนามัยโลกได้กำหนดแนวทางไว้ด้วยการบูรณาการระหว่างแนวทางด้านศาสนา ปรัชญา กฎหมาย และชุมชน แนวทางหรือโปรแกรมที่ใช้ในลดความรุนแรงตามมาตรฐานสหประชาชาติเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหการใช้ความรุนแรง “The Cardiff model” ซึ่งเป็นรูปแบบในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงที่ประสบความสำเร็จของประเทศอังกฤษและประเทศสกอตแลนด์ ที่ได้ให้ความสำคัญกับการจัดเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในประเทศ เพื่อนำไปสู่การจัดทำแผนที่ความรุนแรงและแนวทางในการป้องกันแก้ไขปัญหความรุนแรงได้สอดคล้องกับปัญหาในการเกิดความรุนแรงของแต่ละพื้นที่ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและแก้ไขปัญหความรุนแรงในสังคมไทย

กรอบแนวคิดในการศึกษา

ระเบียบวิธีวิจัย

วิธีการดำเนินวิจัยประกอบด้วย การวิจัยเชิงผสมผสาน (Mix method) ระหว่าง 1. การวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary research) โดยการศึกษาจากหนังสือพิมพ์ หนังสือ วารสาร บทความ เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรงทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ทราบถึงปัญหาสาเหตุ ผลกระทบของการใช้ความรุนแรง และแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยทั้งภายในและต่างประเทศ และ 2. การศึกษาภาคสนาม (Field study) ซึ่งประกอบด้วย การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive research) ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา และการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ด้วยการใช้กรณีศึกษา (Case study) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth interview) เป็นเครื่องมือสำคัญในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างของการวิจัยเชิงปริมาณประกอบด้วย การสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified sampling) จากประชาชนในแต่ละภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก ภาคตะวันตก และภาคใต้ โดยทำการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample random sampling) ภูมิภาคละ 3 จังหวัด หลังจากนั้นจึงทำการสุ่มตัวอย่างประชาชนในแต่ละจังหวัดด้วยวิธีการสุ่มตามความสะดวก เพื่อให้ครอบคลุมความหลากหลายของอาชีพ อาชีพ นักธุรกิจ นักวิชาการ ข้าราชการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป รวมจำนวน 2,200 คน และศึกษาด้วยการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (Sample random sampling) จากผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 8 เรือนจำ เรือนจำละ 50 คน ที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ได้แก่ เรือนจำกลางบางขวาง เรือนจำกลางคลองเปรม เรือนจำพิเศษธนบุรี ทัดพลสถานวัยหนุ่มกลาง ทัดพลสถานหญิงกลาง ทัดพลสถานหญิงธนบุรี ทัดพลสถานหญิงนครราชสีมา และทัณฑสถานหญิงเชียงใหม่ รวม 400 คน และกลุ่มตัวอย่างเชิงคุณภาพที่เป็นผู้ต้องขังด้วยการคัดเลือกผู้ให้

ข้อมูลสำคัญ (Key informant) จากผู้ต้องขังที่ถูกควบคุมตัวในเรือนจำที่มีกำหนดโทษสูงในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล จำนวน 3 เรือนจำ ที่กระทำผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง จำนวน 8 ราย โดยผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแล้ว หมายเลข COA No.058/2562

สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดีต่อการป้องกันและแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย ใช้การสุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) จากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นองค์กรที่ประสบความสำเร็จในการแก้ปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคม 3 ระดับ คือ ความรุนแรงต่อตนเอง ความรุนแรงระหว่างบุคคล และความรุนแรงระหว่างกลุ่มในภูมิภาคต่างๆ ทั่วประเทศ รวม 10 แห่ง โดยพิจารณาจากองค์กรที่ได้รับรางวัลพระปกเกล้าหรือรางวัลที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือ องค์กรที่มีแนวปฏิบัติที่ดีที่เผยแพร่ในสื่อมวลชน เพื่อศึกษาแนวทางปฏิบัติที่ดีขององค์กรในท้องถิ่นดังกล่าวในการป้องกันปัญหาการใช้ความรุนแรงให้แก่ชุมชน

การวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อบรรยายคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content analysis) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ในการวิจัย

ผลการศึกษา

ประกอบด้วย

ส่วนที่ 1 ผลการศึกษาปัญหาและสาเหตุ และผลกระทบของการใช้ ความรุนแรงของสังคมไทย

ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน (Base line) ปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย ปรากฏ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาจากการวิจัยเชิงเอกสาร

สำหรับผลการศึกษาปัญหาความรุนแรงในสังคมไทยจากการวิจัยเชิงเอกสาร พบว่า

1) ปัญหาความรุนแรงของสังคมไทยในแต่ละระดับ

ผลการศึกษาความรุนแรงทั้ง 3 ระดับ ประกอบด้วย

1.1 ความรุนแรงต่อตนเอง (Self-directed violence) ปัญหา ความรุนแรงต่อตนเอง ประกอบด้วย

- การฆ่าตัวตาย

องค์การอนามัยโลกได้รายงานอัตราการฆ่าตัวตายทั่วโลกพบว่า ประชากรโลกประมาณ 1 ล้านคน ได้มีการฆ่าตัวตายในทุกปี หรือ เฉลี่ยมีการฆ่าตัวตายเฉลี่ย 3,000 คน ต่อวันในแต่ละปี สำหรับสถิติการฆ่าตัวตายของประเทศต่างๆ ทั่วโลกใน พ.ศ. 2562 พบว่า ประเทศที่มีอัตราการฆ่าตัวตายสูงสุดได้แก่ ประเทศลิทัวเนีย กายอานา รัสเซีย และประเทศเกาหลีใต้ ตามลำดับ (World Health Organization and World Health Statistics, 2019) ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 32 โดยมีอัตราการการฆ่าตัวตายต่อประชากรแสนคนคือ 14.4 จำแนกเป็นเพศชายมีอัตราการฆ่าตัวตายเท่ากับ 23.4 เพศหญิงมีอัตราการฆ่าตัวตายเท่ากับ 5.9 โดยมีจำนวนผู้ฆ่าตัวตายจำนวน 9,998 คน ผู้ชายฆ่าตัวตายสำเร็จมากกว่าผู้หญิงสูงถึงสี่เท่า โดยจะพบว่าผู้ชายที่ฆ่าตัวตายสำเร็จจะอยู่ในช่วงอายุ 35-39 ปี ส่วนผู้หญิงที่ฆ่าตัวตายสำเร็จจะอยู่ในช่วงอายุ 50-54 ปี เมื่อจำแนกตามกลุ่มอายุ พบว่า กลุ่มวัยสูงอายุเป็นกลุ่มอายุที่มีอัตรา

สูงกว่ากลุ่มอื่น (อัตรา 8.0 ต่อประชากรแสนคน) รองลงมาคือ วิทยานิพนธ์ เกลี้ยแต่ละเดือนจะมีผู้เสียชีวิต เดือนละ 345 ราย โดยวิธีที่ผู้เสียชีวิตใช้ในการทำร้ายร่างกายมากที่สุด คือ วิธีการแขวนคอ เป็นร้อยละ 81.12 รองลงมาคือ การใช้ยากำจัดสิ่งรบกวนพืช/ฆ่าแมลงและสารเคมีและสารพิษอื่น เป็นร้อยละ 11.84

การฆ่าตัวตายสร้างความเสียหายทางเศรษฐกิจเป็นมูลค่ามหาศาล โดยกรมสุขภาพจิต พบว่า ใน พ.ศ. 2561 คนไทยพยายามฆ่าตัวตาย ปีละ 53,000 คน เกลี้ยชั่วโมงละ 6 คน ทำสำเร็จปีละประมาณ 4,000 คน ก่อความสูญเสียปีละกว่า 400 ล้านบาท (กรมสุขภาพจิต, 2561) อันเป็นการสูญเสียทรัพยากรบุคคลที่สำคัญของประเทศ และก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากทรัพยากรบุคคลต้องสูญเสียชีวิตก่อนวัยอันควร

1.2 ความรุนแรงระหว่างบุคคล (Interpersonal violence) สำหรับปัญหาการใช้ความรุนแรงระหว่างบุคคลในประเทศไทยที่สำคัญ ประกอบด้วย

1.2.1 ความรุนแรงในครอบครัว

ปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โดยปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่มีการเก็บข้อมูลของกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ สำรวจการให้บริการของศูนย์ช่วยเหลือสังคมพบว่า สถิติการใช้ความรุนแรงในครอบครัวประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 รวมจำนวน 2,382 ราย ซึ่งการใช้ความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่ คือ การทำร้ายร่างกาย รองลงมา คือ การดูหมิ่น หรือ ดูถูก และการใช้พฤติกรรมหยาบคาย หรือ ตะคอก หรือ ประจาน หรือ ชู้บังคับ

โดยการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่มีการบันทึกโดยกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นข้อมูลที่มีสถิติต่ำกว่าความเป็นจริงเนื่องจากปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นผู้ถูกกระทำมักไม่เข้าแจ้งความดำเนินคดีกับผู้กระทำผิด อันส่งผลให้ปัญหาการใช้ความรุนแรงใน

ครอบครัวจึงเป็นปัญหาที่ซ่อนเร้นในสังคม และมีสถิติที่เปิดเผย้มักไม่ตรงต่ำกว่าการใช้ความรุนแรงในครอบครัวที่เกิดขึ้นจริง

1.2.2 ความรุนแรงต่อสตรี

จากรายงานขององค์การสหประชาชาติพบว่า สตรีจำนวนประมาณ 1 ใน 3 (ร้อยละ 30) ของสตรีทั่วโลกต้องประสบกับการใช้ความรุนแรงทางร่างกาย และ/หรือ ความรุนแรงทางเพศ จากคู่รักหรือสามี โดยประสบกับการตกเป็นเหยื่อของความรุนแรง ไม่ว่าจะเป็นผู้ที่มีการศึกษา สถานภาพทางเศรษฐกิจ หรือ อายุแตกต่างกันอย่างไร

ผู้หญิงที่ใช้ความรุนแรงในครอบครัวจากคู่รักหรือคู่สมรสจำนวน 1 ใน 3 (ร้อยละ 27) ทั่วโลกของผู้หญิงที่มีอายุระหว่าง 15-49 ปี ถูกทำร้ายทางร่างกาย หรือถูกใช้ความรุนแรงทางเพศจากคู่รักหรือคู่สมรส (World Health Organization, 2021)

โดยผลจากการศึกษาของ The World's Women 2020 Trends and Statistics พบว่าความรุนแรงของคู่รักหรือคู่สมรสเป็นความรุนแรงที่พบมากที่สุด และมีผู้หญิงจำนวนร้อยละ 18 ที่ได้รับความรุนแรงดังกล่าว ซึ่งความรุนแรงจากคู่รักหรือคู่สมรสเป็นความรุนแรงที่ผู้หญิงในวัยเจริญพันธุ์ได้ประสบ ทั้งในประเทศที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนา นอกจากนี้ ผู้หญิงและเด็กต้องประสบกับการถูกล่วงละเมิดทางเพศจากผู้ที่ไม่ใช่คู่รัก รวมทั้งสมาชิกในครอบครัว และมีผู้หญิงจากทั่วโลกจำนวน 137 คนที่ถูกฆาตกรรมจากสมาชิกในครอบครัวในแต่ละวัน

ข้อมูลจากศูนย์ปฏิบัติการสถานการณ์ความรุนแรงในครอบครัว เปิดเผยสถิติความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวตั้งแต่ พ.ศ. 2559-2563 มีแนวโน้มสูงขึ้นคิดเป็น 1,400 ราย/ปี หรือ 118 ราย/เดือน เฉลี่ย 4 ราย/วันและความรุนแรงในครอบครัวส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นกับเด็กและสตรี ประเทศไทยมีสถิติความรุนแรงต่อสตรีจำนวนมากเป็นอันดับต้นๆ ของโลก ดังจะเห็นได้จากรายงานของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่ง

สหประชาชาติ (UNODC: United Nations Office on Drugs and Crime) พบว่า คดีการลักลอบผลิตทางเพศ จำนวนมากกว่าร้อยละ 87 ไม่เคยถูกรายงาน เพื่อหาผู้กระทำความผิด หรือให้ทางการรับรู้ ปัญหาดังกล่าวจึงเปรียบเสมือน ตัวเลขมืด (Dark figure) ที่ซ่อนอยู่ในสังคม โดย 1 ใน 3 ของผู้หญิงถูกกระทำ ความรุนแรงมีมากกว่าตัวเลขที่ได้รับรายงาน โดยเฉพาะในช่วงสถานการณ์โควิด-19 พบว่า ความรุนแรงในครอบครัวเพิ่มสูงขึ้นถึงร้อยละ 66 โดยในภาคใต้มีความรุนแรงในครอบครัวถึงร้อยละ 48.1 และกรุงเทพฯ พบความรุนแรงในครอบครัวน้อยที่สุด ร้อยละ 26 ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่มาจากเรื่องความเครียดทางเศรษฐกิจที่ส่งผลต่อรายได้ในครอบครัวและการใช้สารเสพติด (ประชาชาติธุรกิจ, 2564)

1.2.3 ความรุนแรงต่อเด็ก

สถานการณ์ความรุนแรงต่อเด็กในประเทศต่างๆ ทั่วโลก โดย United Nations Children's Fund (UNICEF) ใน พ.ศ. 2560 ได้ทำการสังเคราะห์ข้อมูลการกระทำความรุนแรงต่อเด็กทั่วโลก จากข้อมูล 8 แหล่ง พบว่าในปี พ.ศ.2559 เด็กจากทั่วโลก อายุ 2-17 ปี มากกว่า 3 ใน 4 หรือเกือบ 1 พันล้านคน มีประสบการณ์ถูกกระทำความรุนแรงทั้งทางร่างกาย จิตใจ และทางเพศ ตั้งแต่ระดับปานกลาง (moderate) ถึงระดับสูง (severe) (United Nations Children's Fund (UNICEF), 2017)

สำหรับปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อเด็กทั่วโลกที่มีการสำรวจข้อมูลการใช้ความรุนแรงต่อเด็กทั่วโลกขององค์การสหประชาชาติใน พ.ศ.2563 พบว่า

เด็กจำนวน 1 ใน 2 หรือ เด็กจำนวนประมาณ 1 พันล้านคนทั่วโลกต้องประสบกับการถูกใช้ความรุนแรง โดยเด็กจำนวน 3 ใน 4 หรือเด็กจำนวนประมาณ 300 ล้านคนที่มีอายุระหว่าง 2-4 ปี ถูกใช้ความรุนแรงจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองด้วยการลงโทษทางด้านร่างกาย

นอกจากนี้ เด็กจำนวน 3 ใน 4 ที่มีอายุต่ำกว่า 5 ปี ต้องอาศัยอยู่กับแม่ที่ต้องตกเป็นเหยื่อของความรุนแรงในครอบครัว เด็กจำนวน 1 ใน 3 ที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี ต้องประสบกับการถูกลั่นแกล้งรังแก (bullying) ในช่วงระยะเวลา 1 เดือนที่ผ่านมา จำแนกเป็นเพศชาย ร้อยละ 35 เพศหญิง ร้อยละ 30 เด็กจำนวน 1 ใน 3 ที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี ประสบกับการต่อสู้อย่างรุนแรงในปีที่ผ่านมา จำแนกเป็นเพศชาย ร้อยละ 45 เพศหญิง ร้อยละ 25 เด็กที่มีอายุระหว่าง 11-15 ปี ต้องประสบกับการถูกลั่นแกล้งรังแก (Bullying) ในโรงเรียน พบว่า ร้อยละ 13 มีโอกาสน้อยที่จะจบการศึกษาจากโรงเรียน เด็กผู้หญิงและผู้หญิงที่มีอายุไม่เกิน 20 ปี ต้องประสบกับความทุกข์ทรมานจากการถูกทำร้ายทางเพศ เด็กและเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 0-17 ปี ต้องเสียชีวิตจำนวนประมาณ 40,150 คน จำแนกเป็นเพศชายจำนวน 28,160 คน เพศหญิงจำนวน 11,990 คน

การส่งต่อความรุนแรงของเด็กและเยาวชน

สำหรับการส่งต่อความรุนแรง หรือ การใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนที่เคยตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง จากผลการศึกษาขององค์การยูนิเซฟ (UNICEF) พบว่า ผู้ใหญ่ที่มีประสบการณ์ไม่พึงประสงค์ในวัยเด็กโดยมีประสบการณ์เลวร้ายในวัยเด็ก ซึ่งรวมทั้งการถูกใช้ความรุนแรงทางด้านร่างกาย ความรุนแรงทางเพศ และความรุนแรงทางอารมณ์ จำนวนตั้งแต่ 4 ครั้งขึ้นไป พบว่ามีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงระหว่างบุคคลในสถานภาพของการยอมตกเป็นเหยื่อและการเป็นผู้ใช้ความรุนแรงถึง 7 เท่า รวมทั้งมีความพยายามในการฆ่าตัวตายถึง 30 เท่า

เพศชายที่มีประสบการณ์ในถูกใช้ความรุนแรงทางด้านร่างกายและความรุนแรงทางเพศในวัยเด็ก พบว่ามีแนวโน้มที่จะใช้ความรุนแรงในการทำร้ายร่างกาย การใช้ความรุนแรงทางเพศต่อคู่รักถึง 14 เท่า เมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่ ในขณะที่เพศหญิงเมื่อเติบโตเป็นผู้ใหญ่จะประสบกับความทุกข์ทรมานทางด้านร่างกาย และการใช้ความรุนแรงทางเพศจากคู่รักถึง 16 เท่า

การใช้ความรุนแรงต่อเด็กในประเทศไทย

สำหรับการใช้ความรุนแรงต่อเด็ก หรือ การทารุณกรรม
เด็กและเยาวชนในประเทศไทยระหว่าง พ.ศ. 2556-2563 ทั้งหมด 1,739 ราย
พบว่า

อันดับที่ 1 เด็กถูกใช้ความรุนแรงทางเพศมากที่สุด
1,244 ราย คิดเป็นร้อยละ 72

อันดับที่ 2 เด็กถูกใช้ความรุนแรงทางร่างกาย 428 ราย
คิดเป็นร้อยละ 25

และอันดับที่ 3 เด็กถูกทารุณกรรมทางจิตใจ 67 ราย
คิดเป็นร้อยละ 4

1.2.4 ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ

สำหรับการใช้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุนั้น ปัจจุบัน
พบว่าการใช้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุมากขึ้นทั่วโลก ดังจะเห็นได้จาก
ผลการศึกษาขององค์การสหประชาชาติ ใน พ.ศ.2560 (United Nations,
2018) จากผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุจำนวน 52
เรื่อง จาก 28 ประเทศทั่วโลกที่มีรายได้เฉลี่ยในระดับต่ำและปานกลาง
ผลการศึกษาพบว่าผู้สูงอายุที่มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไปต้องเผชิญกับปัญหาการใช้
ความรุนแรง ได้แก่

อันดับที่ 1 ความรุนแรงทางด้านจิตใจ ร้อยละ 11.6

อันดับที่ 2 ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดทาง
การเงิน การถูกหลอกลวงทรัพย์สิน ร้อยละ 6.8

อันดับที่ 3 การทอดทิ้งไม่ดูแล ร้อยละ 4.2

อันดับที่ 4 การถูกทำร้ายทางร่างกาย ร้อยละ 2.6

อันดับที่ 5 การถูกล่วงละเมิดทางเพศ ร้อยละ 0.9

สำหรับสถิติความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในประเทศไทยของ กรมกิจการผู้สูงอายุ (2561) พบว่า ในปี พ.ศ. 2560 มีผู้สูงอายุฆ่าตัวตายกว่า 800 ราย โดยอันดับปัญหาความรุนแรงในผู้สูงอายุ มีดังนี้

อันดับที่ 1 ความรุนแรงด้านจิตใจ (ร้อยละ 26 ของ ผู้สูงอายุโดนคนในครอบครัวทำร้ายจิตใจ)

อันดับที่ 2 ปัญหาการทอดทิ้งไม่ดูแล

อันดับที่ 3 ปัญหาการถูกหลอกลวงทรัพย์สิน

อันดับที่ 4 การถูกทำร้ายร่างกาย (ร้อยละ 9 ของผู้สูงอายุ โดนคนในครอบครัวทำร้ายร่างกาย)

อันดับที่ 5 การถูกล่วงละเมิดทางเพศ

ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุในสังคมไทย มีลักษณะของการเกิดทั้งที่เป็นการใช้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นครั้งคราว และเป็นการกระทำความรุนแรงต่อผู้สูงอายุที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งรูปแบบของความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ประกอบด้วย ความรุนแรงต่อชีวิตร่างกาย ความรุนแรงต่อจิตใจและอารมณ์ ความรุนแรงที่เกิดจากการละเลยทอดทิ้ง ความรุนแรงจากการแสวงประโยชน์ในทางทรัพย์สิน รวมทั้งความรุนแรงทางเพศ โดยสถิติความรุนแรงต่อผู้สูงอายุที่เป็นสถิติของทางราชการมีปริมาณที่ต่ำกว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงมาก เนื่องจากมีสาเหตุจากความเชื่อว่าความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นเรื่องภายในครอบครัว ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุส่วนใหญ่เกิดขึ้นภายในครอบครัว และผู้กระทำความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นสมาชิกในครอบครัวที่มีสถานภาพเป็นลูก เป็นหลาน เป็นคู่สมรส เป็นเครือญาติ หรือเป็นผู้ดูแลผู้สูงอายุ ดังนั้น จึงเป็นเรื่องที่น่าอับอายของทั้งผู้กระทำความรุนแรงและผู้สูงอายุที่ตกเป็นเหยื่อความรุนแรง ที่จะเปิดเผยเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นต่อชุมชนหรือสังคมภายนอกครอบครัว อันส่งผลให้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุเป็นปัญหาซ่อนเร้นในสังคมต่อไป

1.2.5 ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน

การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

สถิติการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนทั่วโลกใน พ.ศ.2542 มีการเปรียบเทียบการกระทำผิดของผู้ที่มีอายุระหว่าง 10-29 ปี ทั่วโลก พบว่าประเทศไทยติดอันดับ 1 ใน 10 ของโลก ที่มีการใช้ความรุนแรง โดยการฆาตกรรมของผู้ที่มีอายุระหว่าง 10-29 ปี โดยมีสถิติการกระทำผิดติดอันดับ 8 (NationMaster, 1999)

สำหรับความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา พบว่า จากการสำรวจขององค์การยูนิเซฟต่อการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาใน พ.ศ.2561 โดยองค์การยูนิเซฟได้เปิดเผยรายงานผลสำรวจ Global School-based Student Health จากทั้งหมด 122 ประเทศ ทั่วโลก พบว่าเยาวชนทั่วโลกที่มีอายุระหว่าง 13-15 ปี กว่าครึ่ง ประมาณ ร้อยละ 51 หรือประมาณ 150 ล้านคน เคยมีประสบการณ์กับความรุนแรงในโรงเรียน หรือเคยถูกกลั่นแกล้งจากสังคมรอบข้าง และอีกประมาณ 1 ใน 3 เคยมีส่วนในการทะเลาะวิวาทระหว่างนักเรียนด้วยกัน และ 3 ใน 10 คนในประเทศที่พัฒนาแล้ว มีการกลั่นแกล้งรังแกนักเรียนคนอื่นๆ นอกจากนี้ รายงานดังกล่าวยังได้ตั้งข้อสังเกตด้วยว่า ความรุนแรงในโรงเรียนนั้น นอกจากการกลั่นแกล้งกันจากนักเรียนด้วยกันแล้ว ยังรวมถึงการถูกทำร้ายร่างกายโดยคุณครูด้วย โดยรายงานระบุว่าเยาวชนในโรงเรียนประมาณ 720 ล้านคนทั่วโลก ไม่ได้รับความคุ้มครองอย่างเต็มที่จากกฎหมายต่อรูปแบบการลงโทษทางร่างกายที่โรงเรียน (โพสต์ทูเดย์, 2561)

สำหรับการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาของไทย จากการสำรวจความรุนแรงในสถานศึกษาทั่วโลกขององค์การยูนิเซฟ (UNICEF) พบว่า สถานการณ์ความรุนแรงในสถานศึกษามีแนวโน้มสูงขึ้นเรื่อยๆ ใน พ.ศ. 2561 พบเด็กไทยถูกรังแกในโรงเรียนเป็นอันดับ

ที่ 2 ของโลก โดยพบเหยื่อเฉลี่ย 6 แสนคนต่อปี หรือมีสัดส่วนนักเรียนถูกรังแกจากเพื่อนนักเรียนด้วยกันสูงถึงร้อยละ 40 รองจากประเทศญี่ปุ่น (กรุงเทพมหานคร, 2563)

1.2.6 ความรุนแรงที่เกิดจากอาชญากรรม

สำหรับสถิติการใช้ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมใน พ.ศ.2564 พบว่า ประเทศที่มีดัชนีอาชญากรรมสูงสุด ได้แก่ ประเทศเวเนซุเอลา มีดัชนีอาชญากรรม เท่ากับ 83.76 ประเทศปาปัวนิวกินี มีดัชนีอาชญากรรม เท่ากับ 80.79 แอฟริกาใต้ มีดัชนีอาชญากรรม เท่ากับ 76.86 ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในลำดับที่ 89 มีดัชนีอาชญากรรม เท่ากับ 39.35

สำหรับปัญหาความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมในประเทศไทยในช่วงที่มีการแพร่ระบาดของโควิด-19 พบว่าจากข้อมูลภาวะสังคมไทยของสภาพพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อ้างอิงข้อมูลสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สะท้อนให้เห็นคดีอาญาโดยรวม ในไตรมาส 3 พ.ศ. 2564 เพิ่มขึ้น ร้อยละ 10.3 จากไตรมาสเดียวกันของ พ.ศ. 2563 ซึ่งประกอบด้วย คดียาเสพติด 78,329 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.5 คดีเป็นร้อยละ 83.3 ของคดีอาญารวม โดยเฉพาะการเสพยาเสพติดมากที่สุดร้อยละ 52.3 และคดีประทุษร้ายต่อทรัพย์ 12,623 คดี เพิ่มขึ้นร้อยละ 17.3 โดยคดีลักทรัพย์มากที่สุด ร้อยละ 45.4ขณะที่คดีความผิดเกี่ยวกับชีวิตร่างกายและเพศ 3,085 คดี ลดลงร้อยละ 14.7% (ไทยรัฐออนไลน์, 2564)

1.2.7 ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืน

การใช้อาวุธปืนของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

สำหรับอาวุธที่เกี่ยวข้องกับการฆาตกรรมทั่วโลกใน พ.ศ.2560 พบว่า อาวุธปืน ร้อยละ 54 มีเหยื่อจำนวน 238,804 คน รองลงมา

ได้แก่ ยาพิษและอื่นๆ ร้อยละ 24 เสียชีวิตจำนวน 104,341 คน และมีผู้รอดชีวิตของมีคม ร้อยละ 22 เสียชีวิตจำนวน 97,183 คน (UNODC, 2019)

ประเทศไทยถูกจัดให้เป็นประเทศกลุ่มเสี่ยงต่อการใช้ความรุนแรงด้วยการใช้อาวุธปืน โดยมีผู้เสียชีวิตในประเทศจากอาวุธปืนมากกว่าร้อยละ 50 ของผู้เสียชีวิตทั้งหมด จำนวน 25 ประเทศ ใน พ.ศ. 2559 พบว่าประเทศไทยถูกจัดให้เป็นกลุ่มประเทศที่มีผู้เสียชีวิต มากกว่าร้อยละ 50 จากการเสียชีวิตด้วยอาวุธปืน ซึ่งถูกจัดเป็นลำดับที่ 24 จาก 25 ประเทศกลุ่มเสี่ยงทั่วโลก (Claire, MC. E. & Hideg, G., 2017)

นอกจากนี้ ผลจากการสำรวจของ Naghavi M., Marczak L. and Kutz. M. (2018) ของการเสียชีวิตจากการใช้อาวุธปืนในประเทศต่างๆ ทั่วโลก ระหว่าง พ.ศ.2533-2559 พบอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนของประเทศต่างๆ 20 อันดับแรกของโลกใน พ.ศ.2559 ได้แก่ ประเทศบราซิล สหรัฐอเมริกา อินเดีย เม็กซิโก โคลัมเบีย ตามลำดับ ในขณะที่ประเทศไทยอยู่ในอันดับ 11 ของโลก อันแสดงให้เห็นถึงปัญหาการใช้ความรุนแรงในประเทศไทยที่มีความเกี่ยวข้องกับ การใช้อาวุธปืนเป็นสำคัญ

สำหรับการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนในประเทศไทย มีความเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงโดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรม ดังจะเห็นได้จากสถิติการเสียชีวิตจากอาวุธปืนนับตั้งแต่ พ.ศ.2557-2562 จำนวน 5,782 คน โดยมีอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืน ได้แก่ พ.ศ.2559 เสียชีวิต 1,728 คน พ.ศ.2560 เสียชีวิต จำนวน 1,403 คน พ.ศ.2561 เสียชีวิต 1,359 คน พ.ศ.2562 เสียชีวิต จำนวน 1,292 คน และเมื่อเปรียบเทียบอัตราการเสียชีวิตจากอาวุธปืนประชากร 100,000 คน คือ 1.88 และใน พ.ศ.2560 ประชาชนมีปืนครอบครองจำนวน 10,342,000 กระบอก โดยมีสัดส่วนของประชากรที่มีการครอบครองปืนต่อประชากร 100 คน คือ 15.1 ซึ่งมีปืนที่จดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมายจำนวน 6,221,180 กระบอก หรือ มีสัดส่วน

ของประชากรที่มีการจดทะเบียนอาวุธปืนที่ถูกต้องตามกฎหมายต่อประชากร 100 คน คือ 9.09 (Alpers & Michael, 2022)

และข้อมูลจากเว็บไซต์ World Population Review เผยแพร่ผลสำรวจประเทศที่มีผู้เสียชีวิตจากอาวุธปืนมากที่สุดในโลกประจำปี 2565 พบว่าประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 15 มีผู้เสียชีวิต 2,804 คน คิดเป็นอัตราการเสียชีวิต 3.91 คน ต่อประชากร 100,000 คน อันแสดงให้เห็นถึงประเทศไทยประสบปัญหาความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาวุธปืนอย่างต่อเนื่อง

1.3 ความรุนแรงระหว่างกลุ่ม (Collective violence) ปัญหาความรุนแรงระหว่างกลุ่มที่สำคัญของสังคมไทย ประกอบด้วย

ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย

ประเทศไทยประสบกับปัญหาการใช้ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย ดังจะเห็นได้จาก

การก่อการร้ายในประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก

ผลการวิเคราะห์ทางสถิติดำเนินการโดยสถาบันเศรษฐศาสตร์และสันติภาพ หรือ ไออีพี กลุ่มวิชาการระหว่างประเทศ ประจำปี พ.ศ. 2558 โดยประเมินจากความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายใน พ.ศ. 2557 จากการสำรวจใน 162 ประเทศทั่วโลก พบว่าอัตราการก่อการร้ายเพิ่มขึ้นมากนับตั้งแต่ พ.ศ. 2546 ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา นำกำลังทางทหารลงพื้นที่ในประเทศอิรัก จนกระทั่งปัจจุบัน การก่อการร้ายส่วนใหญ่ยังคงเกิดขึ้นในพื้นที่เฉพาะในภูมิภาคตะวันออกกลาง ได้แก่ อิรัก อัฟกานิสถาน ไนจีเรีย ปากีสถาน และซีเรีย (Institute for Economics & Peace, 2015)

สำหรับปัญหาด้านการก่อการร้าย พบว่าสถิติการก่อการร้ายทั่วโลกในระหว่าง พ.ศ.2550-2557 นั้น ประเทศไทยเกิดเหตุก่อการร้ายเป็นอันดับ 5 มากกว่าประเทศเยเมนหรือตูนิเซีย รวมทั้งจากการสำรวจปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้าย 162 ประเทศทั่วโลก โดยใน พ.ศ.2557 พบว่า

ประเทศที่มีความเสียหายที่เกี่ยวข้องกับการก่อการร้ายมากที่สุด 10 อันดับ ได้แก่ อัฟกานิสถาน ไนจีเรีย ปากีสถาน และซีเรีย อินเดีย เยเมน โซมาเลีย ลิเบีย และโดยประเทศไทยถูกจัดอยู่ในอันดับ 10 ซึ่งความสูญเสียส่วนใหญ่มาจากเหตุความไม่สงบใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

และสถิติการก่อการร้ายทั่วโลกใน พ.ศ.2565 พบว่า ประเทศที่สถิติการก่อการร้ายมากที่สุดในโลก คือ ประเทศอัฟกานิสถาน โดยมีลำดับคะแนนที่ 9.109 ในขณะที่ประเทศไทยมีสถิติการก่อการร้ายอยู่ในลำดับที่ 22 ของโลก โดยมีค่าคะแนน 5.723 (Global Terrorism Index, 2022)

2) สาเหตุของการใช้ความรุนแรง

สาเหตุสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย เกิดจากปัญหาครอบครัวที่ไม่สามารถทำหน้าที่ในการขัดเกลาให้สมาชิกไม่ใช้ความรุนแรงในการดำเนินชีวิต การดื่มสุรา ยาเสพติด เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความรุนแรง เนื่องจากผู้เสพไม่สามารถควบคุมตนเองได้ ปัญหาอาวุธปืนเป็นสิ่งที่ทำได้ง่าย ทำให้มีการใช้อาวุธปืนในการก่อความรุนแรงในสังคมไทยมาก ปัญหาสื่อที่มีการถ่ายทอดความรุนแรง ปัญหาค่านิยมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ปัญหาที่เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย ผู้ใช้ความรุนแรงส่วนหนึ่งเห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงเกิดความเครียดและนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งการประกอบอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง ปัญหาเศรษฐกิจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำ หรือ การขาดโอกาสทางสังคม ทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงต้องหันไปประกอบอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง รวมทั้งบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงไม่มีความรุนแรงโดยเฉพาะบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการมีอาวุธปืนไว้ครอบครองโดยไม่ถูกกฎหมาย หรือ ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ (สมนทิพย์ จิตสว่าง และจิตติยา เพชรมนี่, 2563)

3) ผลกระทบของการใช้ความรุนแรง

ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงนั้นพบว่า ใน พ.ศ. 2563 ความรุนแรงได้ก่อให้เกิดผลกระทบทางเศรษฐกิจเป็นมูลค่าสูงถึง 14.96 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งมีมูลค่าร้อยละ 11.6 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของโลก (World Gross Domestic Product: GDP) ทั่วโลก หรือก่อให้เกิดความเสียหายมูลค่า 1,942 ดอลลาร์สหรัฐต่อคนต่อปี สำหรับผลกระทบของมูลค่าความเสียหายของความรุนแรงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลกใน พ.ศ.2563 พบว่ามีมูลค่าความเสียหายจากความรุนแรง ลำดับที่ 142 จากประเทศจำนวน 163 ประเทศ โดยมีผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความรุนแรงมูลค่า 84,799.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าความเสียหาย หรือ มูลค่าค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความรุนแรง 48,769.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยคิดเป็นมูลค่าความเสียหายต่อคน คือ 1,214.9 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ

ดังนั้น ผลกระทบของความรุนแรงได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อเศรษฐกิจเนื่องจากผู้ที่ต้องตกเป็นเหยื่อต้องสูญเสียอาจประสบกับการสูญเสียชีวิต ได้รับบาดเจ็บ พิการ หรือ สูญเสียทรัพย์สิน เงินทอง รวมทั้งเวลาในการรักษาตัว อันส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากบุคคลที่ต้องตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง ไม่สามารถทำหน้าที่เป็นทรัพยากรบุคคลในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นเอง

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาจากการศึกษาภาคสนาม (Field study)

ผลการศึกษาจากการสำรวจประชาชนกลุ่มตัวอย่างและผู้ต้องขังที่ใช้ความรุนแรงกลุ่มตัวอย่าง และการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างถึงแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคม พบว่า

1) ข้อมูลความรุนแรงจากการสำรวจประชาชนกลุ่มตัวอย่างทั่วประเทศ

จากผลการสำรวจปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,200 คน ทั่วประเทศ คิดเป็นร้อยละ 100 ทั่วประเทศ ปรากฏผลการศึกษา ดังนี้

ประสบการณ์ถูกใช้ความรุนแรง

สำหรับประสบการณ์ถูกใช้ความรุนแรง พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างเคยประสบกับการถูกใช้ความรุนแรงในรอบ 1 ปีที่ผ่านมา ร้อยละ 29.5 โดยรูปแบบของความรุนแรงที่เคยประสบ อาทิ ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับการใช้รถใช้ถนน ร้อยละ 29.0 ความรุนแรงในครอบครัว ร้อยละ 23.3 ความรุนแรงในสถานศึกษา ร้อยละ 11.1 ความรุนแรงทางการเมือง ร้อยละ 9.8

ลักษณะของความรุนแรงที่กลุ่มตัวอย่างเคยประสบ ได้แก่ การตำหนิ ร้อยละ 74.3 รองลงมา คือ การทุบตี ทำร้ายร่างกายโดยไม่ใช้อาวุธ ร้อยละ 13.2 ปริมาณของความรุนแรงที่กลุ่มตัวอย่างประสบ ในรอบปีที่ผ่านมา ได้แก่ ประสบความรุนแรง 1- 2 ครั้ง ร้อยละ 66.7

ความรุนแรงที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ ได้แก่ ความรุนแรงทางจิตใจ ร้อยละ 72.7 ความรุนแรงทางร่างกาย ร้อยละ 23.1 ความรุนแรงทางเพศ ร้อยละ 4.2

ผลกระทบของความรุนแรงที่กลุ่มตัวอย่างได้รับ ได้แก่ ประสบความเครียด หรือ วิตกกังวล ร้อยละ 57.3 ได้รับบาดเจ็บ ร้อยละ 19.1 สูญเสียค่าใช้จ่าย ร้อยละ 10.4 ประสบความหวาดกลัว ร้อยละ 9.0 สูญเสียทรัพย์สิน ร้อยละ 6.2 บุคคลใกล้ชิดบาดเจ็บ/เสียชีวิต ร้อยละ 5.2 ไม่สามารถทำงาน หรือ ใช้ชีวิตได้ปกติ ร้อยละ 1.6 ทุพพลภาพ พิการ ร้อยละ 1.5 อยากฆ่าตัวตาย ร้อยละ 1.3 และได้รับผลกระทบของความรุนแรงอื่นๆ ร้อยละ 1.6

สาเหตุสำคัญของการตกเป็นเหยื่อความรุนแรงของกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เมาสุรา ร้อยละ 27.4 ความ คึกคะนอง ร้อยละ 15.5 ความสัมพันธ์ไม่ราบรื่น/ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ร้อยละ 14.2 ยาเสพติด ร้อยละ 13.8 ความเห็นแก่ตัวของคนในสังคม ร้อยละ 13.8 การรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ร้อยละ 12.5 การใช้อำนาจ ร้อยละ 11.1 ความเครียด/สุขภาพจิตของผู้ใช้ความรุนแรง ร้อยละ 10.2 หึงหวง/นอกใจ ร้อยละ 9.1 ปัญหาเศรษฐกิจ ร้อยละ 6.5 ความเคยชินที่

เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดา ร้อยละ 4.8 เจ็บป่วย/สุขภาพกาย ร้อยละ 3.4 ปัญหาอาชญากรรม อาทิ ต้องการทรัพย์ ร้อยละ 3.0

การป้องกันหรือแก้ไขปัญหความรุนแรงที่เกิดขึ้นของกลุ่มตัวอย่าง ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างไม่เคยป้องกันหรือแก้ไขความรุนแรงที่เกิดขึ้น ร้อยละ 9.4 พุดจาตกลงกับผู้ใช้ความรุนแรง ร้อยละ 25.2 ขอความช่วยเหลือ/แจ้งเหตุ ต่อผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรง ร้อยละ 19.5 ให้บุคคลที่เคารพนับถือมาพุดจาตกลง ไกล่เกลี่ย ร้อยละ 17.4 ดำเนินคดีทางกฎหมายกับผู้ใช้ความรุนแรง ร้อยละ 14.5 หนีความรุนแรงไปที่อื่น ร้อยละ 14.0 หันมาใช้ความรุนแรงในการแก้ไขปัญา ร้อยละ 2.3 และใช้การป้องกัน หรือแก้ไขปัญหความรุนแรงอื่นๆ ร้อยละ 0.9

2) ข้อมูลการใช้ความรุนแรงจากการสำรวจผู้ต้องขังที่กระทำผิดโดยใช้ความรุนแรง

จากการสำรวจผู้ต้องขังจำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 100 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นผู้ต้องขัง เพศชาย ร้อยละ 55.6 อายุระหว่าง 30-39 ปี ร้อยละ 46.9 ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างมีอายุขณะกระทำผิดระหว่าง 19-29 ปี ร้อยละ 51.3 ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ต้องโทษคดีที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ได้แก่ ฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ร้อยละ 42.5 ฆ่าผู้อื่นโดยไม่เจตนา ร้อยละ 10.6 ทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 9.2 และคดีเกี่ยวข้องกับเพศ อาทิ ข่มขืน กระทำชำเรา ร้อยละ 27.5 ระยะเวลาต้องโทษของกลุ่มตัวอย่าง คือ ระยะเวลา 1 ปี จนกระทั่งถึงประหารชีวิต

ประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการถูกใช้ความรุนแรงของผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างเคยถูกกระทำความรุนแรงขณะอายุไม่เกิน 18 ปี ร้อยละ 41.7 โดยต้องประสบกับความรุนแรงในครอบครัว คือ ถูกทำร้ายร่างกายจากพ่อ/แม่ หรือผู้ปกครอง ร้อยละ 13.9 ไม่เคยถูกกระทำโดยตรง แต่แม่ หรือ บุคคลในครอบครัวมักถูกใช้ความรุนแรง ร้อยละ 5.8 ถูกข่มขืน

ทำร้ายทางเพศ ร้อยละ 6.7 ถูกเพื่อนข่มเหงรังแก ร้อยละ 5.5 ถูกผู้ใหญ่ทำร้าย โดยไม่มีเหตุผล ร้อยละ 9.2

ผลกระทบของความรุนแรงที่ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างได้รับขณะอายุไม่เกิน 18 ปี ได้แก่ ได้รับบาดเจ็บทางร่างกาย ร้อยละ 26.1 บุคคลที่รักในครอบครัวต้องบาดเจ็บ/สูญเสียชีวิต ร้อยละ 11.4 หันไปเสพยาเสพติด ร้อยละ 8.6 เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติที่สามารถกระทำได้ ร้อยละ 8.6 หันไปคบเพื่อนที่ใช้ความรุนแรง ร้อยละ 6.9 เจ็บแค้น ผึงใจ โกรธ เกลียด และต้องการแก้แค้น ร้อยละ 6.7 เคยพยายามฆ่าตัวตาย ร้อยละ 6.1 ต้องการใช้ความรุนแรงต่อ ร้อยละ 5.8 หันไปใช้ความรุนแรงต่อสัตว์ หรือ ผู้คนที่อ่อนแอ กว่า ร้อยละ 5.6 เครียด หวาดกลัว มีปัญหาสุขภาพจิต ร้อยละ 3.9 และเคยคิดฆ่าบุคคลที่ใช้ความรุนแรงกับตัวเอง ร้อยละ 3.9

พฤติกรรมการประกอบอาชญากรรม

ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างตีมีสุราก่อนกระทำความผิด ร้อยละ 27.8 เสพยาเสพติดก่อนกระทำความผิด ร้อยละ 10.0 สาเหตุที่ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างกระทำความผิดด้วยการใช้ความรุนแรงในวันเกิดเหตุ ประกอบด้วย ขาดสติในการยับยั้งชั่งใจ ร้อยละ 50.3 รองลงมา คือ ไม่สามารถระงับความโกรธได้ ร้อยละ 38.3

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย

สำหรับผลการศึกษาแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย ประกอบด้วย

ผลการศึกษาจากประชาชนกลุ่มตัวอย่าง

ผลการศึกษาแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงจากประชาชนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 2,200 คน พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าหน้าที่ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย ได้แก่ ทุกคนในสังคม ร้อยละ 79.8 กลุ่มตัวอย่างเห็นว่าแนวทางที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย ได้แก่ ปลุกฝังเด็กและเยาวชนให้ลดความรุนแรง

ร้อยละ 36.8 สร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครอบครัว ร้อยละ 30.6 แก้ปัญหายาเสพติด ร้อยละ 26.7 มีบทลงโทษที่รุนแรง อาทิ ประหารชีวิต ร้อยละ 25.2 ควบคุมการจำหน่ายสุรา ร้อยละ 22.4 ควบคุมสื่อในการนำเสนอความรุนแรง ร้อยละ 20.1 ควบคุมการใช้อาวุธปืน ร้อยละ 15.5 ใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิต ร้อยละ 13.4

ผลการศึกษาจากหน่วยงานที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรง

จากผลการศึกษาหน่วยงานตัวอย่างที่มีแนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงจำนวน 10 แห่ง พบว่า แนวปฏิบัติที่ดีในการป้องกันและแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในสังคมไทย ประกอบด้วย การป้องกันแก้ไขปัญหาคาความรุนแรงในครอบครัวด้วยการเห็นว่า ปัญหาคาความรุนแรงในครอบครัวไม่ใช่ปัญหาส่วนตัว มีการจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันและแก้ไขการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งนำไปสู่การจัดกิจกรรมส่งเสริมความเข้มแข็งของความสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงในครอบครัว และเมื่อครอบครัวใดที่ประสบปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวจะมีมาตรการในการช่วยเหลือผู้ถูกใช้ความรุนแรงไม่ให้ถูกกระทำซ้ำ และป้องกันเด็กและเยาวชนในครอบครัวเรียนรู้และซึมซับความรุนแรง อันเป็นการป้องกันการถ่ายทอดวัฏจักรของความรุนแรงในสังคมต่อไป นอกจากนี้ ยังประกอบด้วย มาตรการแก้ไขปัญหาคาเศรษฐกิจให้แก่ชุมชน เพื่อให้สมาชิกของชุมชนมีรายได้สามารถพึ่งพิงตนเองอันเป็นการลดปัญหาคาความเครียดที่เกิดจากปัญหาคาเศรษฐกิจ และนำไปสู่การใช้ความรุนแรงทั้งที่เป็นความรุนแรงในครอบครัว หรือความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม การช่วยเหลือคนไร้ที่พึ่งไร้ที่พิทักษ์และการสร้างงานเพื่อลดปัญหาการใช้ความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม การฟื้นฟู เยียวยาและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็กเยาวชนชายขอบในสังคมเมือง อันเป็นการป้องกันการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชนกลุ่มเสี่ยงด้วยการสลายกลุ่มแก๊งและการฟื้นฟูเยียวยาด้วยการสร้างการยอมรับ ความรักความเข้าใจ การส่งเสริม

ทางการศึกษา การสร้างงาน และการส่งเสริมให้ความรู้ที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิต การสร้างชุมชนปลอดภัย เบียร์ เพื่อป้องกันปัญหาการใช้ความรุนแรงที่เกิดจากการเสพยา ทั้งที่เป็นความรุนแรงในครอบครัว หรือปัญหาการทะเลาะวิวาทที่เกิดจากการดื่มสุราและขาดสติในการดำเนินชีวิต การส่งเสริมวัฒนธรรมในการลดความขัดแย้งให้แก่ชุมชนด้วยการสร้างชุมชนซ่อมทุกข์ สร้างสุข ด้วยการสร้างสังคมแห่งความสมานฉันท์ สร้างความรักความเข้าใจและการให้อภัยแก่สมาชิกในสังคม การส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง เพื่อลดปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว การจัดโปรแกรมในการดูแลและช่วยเหลือต่อเหยื่อที่ถูกใช้ความรุนแรง เพื่อฟื้นฟูเยียวยาจิตใจและการป้องกันการใช้ความรุนแรงต่อผู้ที่ใช้ความรุนแรงต่อตนเอง การใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิตเพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงในสังคมทั้งที่เป็นศาสนาพุทธด้วยหลักของศีล 5 และการสร้างสติในการดำเนินชีวิตเพื่อเป็นการป้องกันการใช้ความรุนแรงที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง และการหลอมรวมความแตกต่างระหว่างเชื้อชาติ ศาสนา และเผ่าพันธุ์ เพื่อลดปัญหาความขัดแย้งในสังคมอันนำไปสู่การสร้างสังคมไร้ความรุนแรง

การอภิปรายผลการศึกษา

สำหรับการอภิปรายผลการศึกษา ได้แก่

1. สถานการณ์ของปัญหาความรุนแรงของสังคมไทยในสถานการณ์โลก

ประเทศไทยประสบกับปัญหาความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาที่ประเทศไทยถูกจัดอันดับเป็นประเทศที่มีความสงบสุขของโลกในลำดับที่ 103 จาก 163 ประเทศ โดยประเทศไทยต้องเผชิญกับการใช้ความรุนแรงต่อตนเอง ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับการฆ่าตัวตายที่มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นอาจสืบเนื่องจากสถานการณ์โควิด-19 ที่ทำให้สมาชิกของสังคมต้องประสบกับความเครียด ปัญหาสุขภาพจิตที่นำไปสู่การฆ่าตัวตายเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังประสบกับปัญหาความรุนแรงระหว่างบุคคล ซึ่งมีความเกี่ยวข้อง

กับความรุนแรงในครอบครัว ความรุนแรงต่อเด็กและสตรีที่ยังคงเป็นปัญหาซ่อนเร้นในสังคมไทย และสังคมไทยยังเผชิญกับปัญหาความรุนแรงระหว่างกลุ่ม ซึ่งรวมทั้งปัญหาการก่อความไม่สงบ ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน

ปัญหาที่สำคัญที่ทำให้ความรุนแรงในสังคมไทยต้องขับเคลื่อนต่อไป คือ ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นสาเหตุสำคัญทำให้สมาชิกของสังคม คือ เด็กและเยาวชนต้องเรียนรู้กับการใช้ความรุนแรงและทำให้วัฏจักรของความรุนแรงต้องขับเคลื่อนอยู่ในสังคมต่อไป นอกจากนี้ หากสังคมไทยไม่ป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทยที่เหมาะสม จะนำไปสู่ปัญหาสังคมที่ทวีความรุนแรงและส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์รวมทั้งปัญหาต่อการพัฒนาสังคมที่ยั่งยืนตามท้องถื่นการสหประชาชาติได้กำหนดวาระ 2030 เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (The 2030 Agenda for Sustainable Development) โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 16 อันได้แก่ ส่งเสริมสังคมสงบสุข ยุติธรรม ไม่แบ่งแยกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

2. สาเหตุของการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย

สาเหตุสำคัญของปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย จากผลการศึกษาพบว่า เกิดจากปัญหาคอรัวที่ไม่สามารถทำหน้าที่ในการขัดเกลาให้สมาชิกไม่ใช้ความรุนแรงในการดำเนินชีวิต การดื่มสุรา ยาเสพติด เป็นสิ่งที่กระตุ้นให้เกิดความรุนแรง เนื่องจากผู้เสพไม่สามารถควบคุมตนเองได้

ปัญหาค่านิยมและวัฒนธรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง ปัญหาที่เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดาที่เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยผู้ใช้ความรุนแรงส่วนหนึ่งเห็นว่า การใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่สามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงเกิดความเครียดและนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในครอบครัว รวมทั้งการประกอบอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง รวมทั้งปัญหาเศรษฐกิจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำ

หรือการขาดโอกาสทางสังคม ทำให้ผู้ใช้ความรุนแรงต้องหันไปประกอบ อาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับความรุนแรง

ปัญหาสื่อที่มีการถ่ายทอดความรุนแรง โดยสื่อมีบทบาทที่สำคัญ คือ การถ่ายทอดพฤติกรรมความรุนแรง รวมทั้งการถ่ายทอดซ้ำพฤติกรรม ความรุนแรง การถ่ายทอดค่านิยมให้เห็นว่าผู้ใช้ความรุนแรงในสังคมเป็นเรื่อง ธรรมดา จนกระทั่งอาจทำให้คนในสังคมที่มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจไม่เข้มแข็ง มีการ เลียนแบบพฤติกรรมหันไปใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหาชีวิต อันมีความ สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ เอเคอร์ (Aker's social learning theory) กล่าวคือ หลักการสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม คือ พฤติกรรม เบี่ยงเบนหรืออาชญากรรมเป็นผลมาจากกระบวนการเรียนรู้ทางสังคม โดยผ่าน ทางความใกล้ชิด หรือทางการเลียนแบบพฤติกรรมของบุคคลอื่น โดยผู้ที่มี พฤติกรรมดังกล่าวเกิดจากการเรียนรู้ค่านิยม และพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ทั้งกระบวนการเรียนรู้ผ่านทางสมาชิกในครอบครัว ที่อยู่อาศัย การคบเพื่อน และสื่อมวลชน เป็นต้น โดยเฉพาะการเลียนแบบ หมายถึง การเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับ พฤติกรรมหลังจากที่ได้มีการสังเกตพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันของบุคคลอื่น การ เลียนแบบจะขึ้นอยู่กับคุณลักษณะและรูปแบบพฤติกรรมที่ถูกสังเกต ตลอดจน ผลที่ได้รับจากพฤติกรรมนั้น โดยการเลียนแบบที่สำคัญซึ่งมีอิทธิพลต่อการ ประกอบอาชญากรรมจะขึ้นอยู่กับการสังเกตจากตัวบุคคล และสื่อมวลชน (พร ชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนิละบุตร และ อัครวิน วัฒนวิบูลย์, 2543) อันเป็นสิ่งที่แสดง ให้เห็นว่า พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในสังคมที่เกิดขึ้นส่วนหนึ่งเกิดขึ้นจาก สื่อมวลชน ทั้งที่เป็นการก่อให้เกิดพฤติกรรมการเลียนแบบการใช้ความรุนแรง รวมทั้งการทำให้เห็นว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยเป็นเรื่องปกติ ธรรมดาที่สามารถเกิดขึ้นได้ จนกระทั่งสมาชิกของสังคมส่วนหนึ่งเห็นว่าการใช้ ความรุนแรงเป็นสิ่งที่สามารถกระทำได้ในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคม

ปัญหาอาวุธปืนเป็นสิ่งที่หาได้ง่าย ทำให้มีการใช้อาวุธปืนในการก่อ ความรุนแรงในสังคมไทยมาก รวมทั้งบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความ

รุนแรงไม่มีความรุนแรง โดยเฉพาะบทลงโทษที่เกี่ยวข้องกับการมีอาวุธปืนไว้ครอบครองโดยไม่ถูกกฎหมาย หรือ ผู้กระทำผิดไม่มีความเกรงกลัวต่อการถูกลงโทษ อันส่งผลให้มีผู้ที่ใช้ความรุนแรงในประเทศไทยอย่างต่อเนื่องมีความสอดคล้องกับแนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม (Classical school of criminology) ที่มีความเชื่อว่า มนุษย์มีอิสรภาพในทางความคิด มีเสรีภาพในการเลือก มีการคิดคำนึงถึงผลดีและผลเสียในการกระทำ มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อพฤติกรรมของตนเอง กล่าวคือ มนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free will) ในการตัดสินใจเลือกการกระทำสิ่งใดก็ได้ โดยเลือกทำสิ่งที่ตนเองพอใจ และได้รับประโยชน์ มนุษย์จึงต้องรับผิดชอบต่อการกระทำของตนเอง ดังนั้นบุคคลที่กระทำความผิดหรือประกอบอาชญากรรม จึงเป็นบุคคลที่เลือกการกระทำนั้นเอง เนื่องจากเห็นว่าก่อให้เกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่ได้รับ จึงกล้าเสี่ยงที่จะกระทำความผิด และไม่เกรงกลัวบทลงโทษ ซึ่งอาจจะเป็นเพราะบทลงโทษไม่มีความรุนแรงเพียงพอ (มีกฎหมายที่ไม่เข้มงวด) หรือเห็นว่าสามารถที่จะหลบเลี่ยงบทลงโทษนั้นได้

แนวคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมนี้มีความเกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่องนี้ เนื่องจากการใช้ความรุนแรง รวมทั้งพฤติกรรมอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในประเทศไทย ส่วนหนึ่งผู้กระทำผิดอาจไม่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย หรือ บทลงโทษในประเทศไทย รวมทั้งอาจเห็นว่าสามารถหลบหลีกการถูกจับกุมจากตำรวจและไม่ถูกลงโทษจากกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากบางครั้งลักษณะการกระทำผิดของอาชญากรมีการกระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว หรือ การใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี รวมทั้งผู้สูงอายุ ที่เหยื่ออาจไม่ได้เข้าแจ้งความดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด เพราะมีความเกรงกลัวผู้กระทำผิด ทำให้ผู้เสียหายไม่ได้เข้าแจ้งความต่อกระบวนการยุติธรรม เพื่อดำเนินคดีกับผู้กระทำผิดในคดีอาชญากรรมที่เกิดขึ้นดังกล่าว และทำให้ผู้กระทำผิดที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรมไม่เกรงกลัวต่อการลงโทษ เพราะเห็นว่าประโยชน์ที่จะ

ได้รับจากการประกอบอาชญากรรมมีความคุ้มค่ามากกว่าโทษที่จะได้รับ จึงทำให้เกิดปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทยอย่างต่อเนื่อง

3. ผลกระทบของการใช้ความรุนแรง

ความรุนแรงก่อให้เกิดผลกระทบในมิติต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

3.1 ผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ

จากผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบที่สำคัญของการใช้ความรุนแรง คือ ผลกระทบทางเศรษฐกิจทั้งที่เป็นผลกระทบทางตรงและผลกระทบทางอ้อม ซึ่งผลกระทบทางตรง ได้แก่ ความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อผู้เสียหาย ผู้ใช้ความรุนแรง และค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นกับรัฐบาลในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรง ในขณะที่ผลกระทบทางอ้อมประกอบด้วย มูลค่าของผลผลิตที่ต้องสูญเสียไปจากการได้รับบาดเจ็บ หรือ เสียชีวิตของผู้ถูกใช้ความรุนแรง รวมทั้งผลกระทบด้านอื่นๆ ซึ่งได้แก่ มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจที่ต้องสูญเสียไปเมื่อความรุนแรงเกิดขึ้น โดยพบว่า ผลกระทบของมูลค่าความเสียหายของความรุนแรงของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ทั่วโลก ในพ.ศ.2563 พบว่า มีมูลค่าความเสียหายจากความรุนแรง ลำดับที่ 142 จากประเทศ จำนวน 163 ประเทศ โดยมีผลกระทบทางเศรษฐกิจที่เกิดจากความรุนแรงมูลค่า 84,799.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐ มูลค่าความเสียหาย หรือมูลค่าค่าใช้จ่ายที่เกิดจากความรุนแรง 48,769.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยคิดเป็นมูลค่าความเสียหายต่อคน คือ 1,214.9 ดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 4 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมในประเทศ (Institute for Economics & Peace, 2019b) นอกจากนี้ใน พ.ศ. 2561 พบว่า การฆาตกรรมส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของโลกสูงสุด คือ ร้อยละ 52 รองลงมา ได้แก่ การฆ่าตัวตาย ร้อยละ 32 และทำร้ายร่างกาย ร้อยละ 11 ตามลำดับ (Institute for Economics & Peace, 2019a)

3.2 ผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสังคม

นอกจากนี้ ความรุนแรงยังส่งผลกระทบต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและ

อาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC, 2019) ที่ได้มีการสำรวจการฆาตกรรมใน พ.ศ. 2561 นำไปสู่การทำให้เหยื่อที่มีอายุระหว่าง 15-29 ปี เสียชีวิตมากที่สุด โดยเสียชีวิตปีละประมาณล้านกว่าคนทั่วโลก ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลที่ต้องสูญเสียไปจากความรุนแรง ซึ่งหากบุคคลดังกล่าวสามารถดำเนินชีวิตได้ต่อไปในสังคมจะเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไป

ความรุนแรงยังส่งผลกระทบต่อความเจ็บปวดทางด้านร่างกายและจิตใจของผู้ถูกใช้ความรุนแรง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลของสำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) พบว่า ในแต่ละวันมีผู้หญิงต้องเสียชีวิตโดยเฉลี่ย 137 คนทั่วโลก เหตุเพราะถูกคู่ครองหรือคนในครอบครัวสังหาร ซึ่งเท่ากับว่า "บ้าน" คือ สถานที่ที่ผู้หญิงมีความเสี่ยงจะถูกฆาตกรรมมากที่สุด โดยผู้หญิงจำนวนมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวน 87,000 คนที่ถูกฆาตกรรมใน ค.ศ.2017 ต้องเสียชีวิตลงเนื่องจากการกระทำผิดของคนใกล้ชิดทั้งสิ้น ในจำนวนดังกล่าวผู้หญิงจำนวนมากกว่า 30,000 คน ถูกคู่ครองของตนเองสังหาร ในขณะที่อีก 20,000 คน ถูกผู้ที่เป็นเครือญาติสังหาร (UNODC, 2019)

ผู้หญิงที่ต้องประสบกับการใช้ความรุนแรงทั่วโลกดังกล่าวข้างต้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เพศหญิงต้องตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง ซึ่งเพศหญิงต้องประสบกับความเจ็บปวดทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ อันทำให้เพศหญิงโดยเฉพาะผู้ที่มีสถานภาพเป็นแม่ ไม่สามารถทำหน้าที่ในกระบวนการเลี้ยงดูและอบรมขัดเกลาสมาชิกของสังคมให้เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าต่อสังคมต่อไป รวมทั้งเด็กและเยาวชนจำนวน 1,700,000,000 คน (หนึ่งพันเจ็ดร้อยล้านคน) หรือคิดเป็น 3 ใน 4 ของเด็กและเยาวชนทั่วโลก ตกเป็นเหยื่อหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงทุก ๆ ปี นั้นรวมถึงการรังแกกลั่นแกล้ง การต่อสู้ การทารุณกรรม และความรุนแรงทางเพศ รวมทั้งการลงโทษทางร่างกายทั้งในบ้านและในสถานศึกษา (Stalker, 2017) เด็กที่ตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงต้องประสบกับความเจ็บปวดทั้งทางร่างกาย

และจิตใจ อันอาจส่งผลต่อพัฒนาการเจริญเติบโตทั้งด้านร่างกาย สติปัญญา คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตในอนาคตต่อไป

นอกจากนี้ การใช้ความรุนแรงในสังคมเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงความเสื่อมโทรมของสังคม เนื่องจากการใช้ความรุนแรงในสังคมเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาสังคม ไม่ว่าจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของการใช้ความรุนแรง อาทิ ปัญหาสุรา ยาเสพติด อาวุธ สื่อที่นำเสนอความรุนแรง รวมทั้งปัญหาด้านคุณธรรม จริยธรรมของคนในสังคม ดังนั้น หากปัญหาความรุนแรงไม่ได้รับการป้องกันและแก้ไขที่ถูกต้องและเหมาะสม จะนำไปสู่ปัญหาความเสื่อมโทรมของสังคมอันเป็นปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาสังคมเป็นสำคัญ

3.3 การถ่ายทอดวัฏจักรความรุนแรง จากรุ่นไปสู่รุ่น

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างเคยถูกกระทำความรุนแรงขณะอายุไม่เกิน 18 ปีร้อยละ 41.7 โดยส่วนหนึ่งต้องประสบกับความรุนแรงในครอบครัว คือ ถูกทำร้ายร่างกายจากพ่อ/แม่ หรือ ผู้ปกครอง อันเป็นความรุนแรงในครอบครัว พบว่าผู้ต้องขังกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวส่วนหนึ่งเห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติธรรมดา จึงมีการใช้ความรุนแรงต่อ คือ การยกพวกตีกัน การทำร้ายสัตว์ การทำร้ายผู้อื่น

ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาขององค์การทุนเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ (UNICEF) ที่พบว่า มีการถ่ายทอดวัฏจักรของความรุนแรงจากรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง กล่าวคือ เมื่อเด็กซึ่งต้องประสบกับการตกเหยื่อความรุนแรงโตเป็นวัยรุ่น ก็มีโอกาสที่จะเกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง โดยส่วนวัยรุ่นหญิงก็มีแนวโน้มที่จะตกเป็นเหยื่อถูกข่มขืนได้ หรือยอมตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรงต่อไป ในขณะที่วัยรุ่นชายเป็นผู้ที่ขับเคลื่อนวัฏจักรของการใช้ความรุนแรงให้มีการดำเนินต่อไปในสังคมอย่างต่อเนื่อง ด้วยการถ่ายทอดจากผู้ใช้ความรุนแรงรุ่นหนึ่งไปสู่รุ่นหนึ่ง คือ วัยรุ่นชายที่เติบโตมาจากเด็กที่เป็นเหยื่อของความรุนแรง มีแนวโน้มที่จะการฆาตกรรมและการฆ่าตัวตายในวัยรุ่น

ชายมากกว่าเด็กที่ไม่เคยประสบกับการตกเป็นเหยื่อของการใช้ความรุนแรง (UNICEF, 2017)

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในสังคมไทย

จากผลการศึกษาพบว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาคความรุนแรงในสังคมไทย ประกอบด้วย 8 แนวทางหลักที่สำคัญ ได้แก่ การพัฒนา สร้างความมั่นคง หรือเสถียรภาพระหว่างเด็กและพ่อแม่หรือผู้ที่เลี้ยงดูเด็ก การพัฒนาทักษะในการใช้ชีวิตต่อเด็กและเยาวชน การลดการใช้สุรา หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ลดการใช้อาวุธ ปืน มีด หรือยาฆ่าแมลง การส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง การเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมต่อการใช้ความรุนแรง การจัดโปรแกรมในการดูแลและช่วยเหลือต่อเหยื่ออาชญากรรม การใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิต อันสอดคล้องกับทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม โดยการเกิดคความรุนแรงหรืออาชญากรรมเกิดจาก 3 องค์ประกอบ คือ ผู้ใช้ความรุนแรง เหยื่อ และโอกาสในการใช้ความรุนแรง

ดังนั้น การป้องกันและแก้ไขปัญหาคการใช้ความรุนแรงจะต้องมีการป้องกัน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

การป้องกันการใช้ความรุนแรงของสมาชิกในสังคม ด้วยการใช้นโยบายของศาสนา หรือ การสร้างจิตสำนึกในการหล่อหลอมและสร้างจิตยึดเหนี่ยวจิตใจให้สมาชิกของชุมชนมีสภาพจิตใจที่เข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่สามารถทนทานต่อสิ่งที่กระตุ้นให้ใช้ความรุนแรง เพื่อป้องกันการเป็นผู้ใช้ความรุนแรง

การป้องกันการตกเป็นผู้ถูกใช้ความรุนแรง ด้วยการให้ความรู้ความเข้าใจแก่สมาชิกของสังคมเพื่อป้องกันการตกเป็นเหยื่อของคความรุนแรง รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือที่เหมาะสมแก่ผู้ที่ถูกใช้ความรุนแรง เพื่อไม่ให้ผู้ใช้ความรุนแรงต้องกลายเป็นผู้ใช้ความรุนแรงในการยุติปัญหาคความรุนแรงด้วยตนเอง และป้องกันการถ่ายทอดคความรุนแรงไปยังเด็กและเยาวชนที่ต้องอาศัยอยู่กับผู้ที่ต้องตกเป็นผู้ถูกใช้ความรุนแรงในสังคม

และการป้องกันด้วยการตัดโอกาสผู้ใช้ความรุนแรงด้วย ด้วยการการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ให้ชุมชนตระหนักถึงความสำคัญของความรุนแรงในสังคม การร่วมมือระหว่างทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันในสังคม การกำหนดนโยบายและมาตรการที่เหมาะสมต่อการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงให้แก่สมาชิกของสังคมเป็นสำคัญ

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

ปัญหาการใช้ความรุนแรงเป็นปัญหาที่สำคัญต่อประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อตนเอง คือ ปัญหาการฆ่าตัวตาย ปัญหาความรุนแรงระดับบุคคล อันได้แก่ ปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อครอบครัว ปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อเด็กและสตรี ปัญหาการใช้ความรุนแรงต่อผู้สูงอายุ ปัญหาการกระทำผิดของเด็กและเยาวชน ปัญหาความรุนแรงที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม นอกจากนี้ประเทศไทยยังประสบกับปัญหาความรุนแรงระหว่างกลุ่ม อันได้แก่ ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการก่อความไม่สงบ

สำหรับสาเหตุที่สำคัญของความรุนแรง คือ ปัญหาของสมาชิกในสังคม เห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องธรรมดา โดยเฉพาะปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัว ซึ่งเป็นภัยที่ซ่อนเร้นที่อาจทำให้วัฏจักรของความรุนแรงมีการถ่ายทอดและกระทำซ้ำจากรุ่นสู่รุ่น เนื่องจากสมาชิกในครอบครัวที่ถูกกระทำความรุนแรงอาจหันมาเป็นผู้ที่กระทำความรุนแรง โดยเฉพาะเด็กที่ถูกทำร้ายจากในครอบครัวอาจซึมซับความรุนแรง เพราะเห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นเรื่องปกติ หรือ การเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพที่บกพร่องไม่สมบูรณ์เพราะถูกกระทำความรุนแรง ดังเช่นอาชญากรต่อเนื่องจำนวนมากที่ล้วนแล้วแต่เป็นผู้ที่ถูกกระทำความรุนแรงในวัยเยาว์

ดังนั้น หากสมาชิกของสังคมยังไม่ตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงในสังคมไทย อาจทำให้ปัญหาการใช้ความรุนแรงเป็นปัญหาสำคัญที่ยากต่อ

การแก้ไข และเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเฉพาะปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาความบกพร่องของสังคม โดยเฉพาะการบกพร่องด้านศีลธรรม จนกระทั่งทำให้เกิดการผลิตซ้ำความรุนแรงและยากต่อการแก้ไข อันนำไปสู่ผลกระทบต่อสังคมส่วนรวมและสมาชิกของสังคมทุกคนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งหน้าที่ที่สำคัญในการป้องกันและแก้ไขความรุนแรงในสังคมไทย จึงเป็นหน้าที่สำคัญที่สมาชิกของสังคมทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือ และสร้างความรับผิดชอบร่วมกันต่อการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมไทยให้หมดไป

ข้อเสนอแนะของการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการป้องกันและลดปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย ได้แก่ การกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคม การควบคุมการใช้อาวุธปืน รวมทั้งการเสริมสร้างความมั่นคง หรือเสถียรภาพระหว่างเด็กและพ่อแม่ หรือผู้ที่เลี้ยงดูเด็ก เพื่อเป็นการสร้างความรักความอบอุ่นระหว่างผู้เลี้ยงดูเด็กและเยาวชน อันเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจที่ดีต่อการป้องกันการใช้ความรุนแรง รวมทั้งการพัฒนาทักษะในการใช้ชีวิตต่อเด็กและเยาวชน ซึ่งเน้นการพัฒนาทักษะที่เกี่ยวข้องทั้งด้านร่างกายและจิตใจให้เด็กและเยาวชนเติบโตขึ้น เป็นผู้ที่มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ มีทัศนคติและการกระทำที่ไม่ยุ่งเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในการดำเนินชีวิต

นอกจากนี้ จะต้องมีการป้องกันหรือลดปัญหาการใช้ความรุนแรงในครอบครัวต่อเด็กและสตรี เพื่อเป็นการตัดวงจรของการใช้ความรุนแรงไม่ให้เกิดการผลิตซ้ำ เนื่องจากเด็กที่เติบโตมาจากครอบครัวที่ใช้ความรุนแรง อาจเป็นคนที่ซึมซับและทำให้วัฏจักรของความรุนแรงมีการขับเคลื่อนต่อไป โดยจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงค่านิยมและวัฒนธรรมที่ส่งเสริมต่อการใช้ความรุนแรง เพื่อทำให้สมาชิกของสังคมเห็นว่าการใช้ความรุนแรงเป็นปัญหาที่สำคัญของทุกคนที่

จะต้องให้ความสำคัญและร่วมมือในการป้องกันและแก้ไข รวมทั้งการส่งเสริมความเท่าเทียมกันระหว่างเพศชายและเพศหญิง เพื่อให้เพศชายเคารพในสิทธิของเพศหญิงและไม่ใช้กำลังในการทำร้ายเพศหญิง โดยเฉพาะผู้ที่เป็นสมาชิกในครอบครัว เนื่องจากเห็นว่าเป็นเจ้าของที่สามารถใช้ความรุนแรงได้ อันเป็นการตัดวงจรการผลิตซ้ำความรุนแรงที่เกิดขึ้นในครอบครัวเป็นสำคัญ

รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในสังคมด้วยการลดหรือขจัดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรงในสังคม ได้แก่ การลดการใช้สุรา หรือ เครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เพื่อเป็นการลดปัจจัยที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการขาดสติ และทำให้มีการใช้ความรุนแรงขึ้นในสังคม และจะต้องมีการปรับเปลี่ยนทัศนคติและการสร้างความร่วมมือในการลดอาชญากรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะอาชญากรรมที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย การจัดโปรแกรมในการดูแลและช่วยเหลือต่อเหยื่อที่ถูกใช้ความรุนแรงเพื่อตัดวงจรแห่งการใช้ความรุนแรงในสังคม โดยการจัดโปรแกรมในการเยียวยาและช่วยเหลือเหยื่อของความรุนแรง อันเป็นแนวทางที่สำคัญของการตัดวงจรของการใช้ความรุนแรง

และแนวทางที่สำคัญ คือ การสร้างภูมิคุ้มกันทางจิตใจให้แก่สมาชิกของสังคมโดยการใช้หลักศาสนาในการดำเนินชีวิต เพื่อป้องกันการใช้ความรุนแรงในสังคมไทย เพื่อให้สมาชิกของสังคมมีภูมิคุ้มกันทางจิตใจสามารถระงับความโกรธและสิ่งที่ยั่วยุที่นำไปสู่การใช้ความรุนแรงในสังคม

เอกสารอ้างอิง

- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2561). ผส. จัดประชุมเข้ม “สังคมไทย ไร้ความรุนแรง ต่อผู้สูงอายุ” หวังคนไทยไม่ตระหนกถึงความสำคัญของผู้สูงอายุ. สืบค้นจาก <http://www.dop.go.th/th/gallery/1/1801>
- กรมกิจการผู้สูงอายุ. (2561). สิทธิของผู้สูงอายุไทยในสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์. กรุงเทพฯ: กลุ่มสื่อสารองค์กร สำนักงานเลขาธิการกรม. สืบค้นจาก <http://www.dop.go.th/th/gallery/1/1510>
- กรมสุขภาพจิต. (2561). รายงานอัตราฆ่าตัวตายที่มากที่สุดในประเทศไทยต่อประชากรแสนคนแยกตามจังหวัด ประจำปี พ.ศ. 2560. สืบค้นจาก <https://dmh.go.th/report/suicide/>
- กรุงเทพธุรกิจ. (2563). บุลลี่เด็กไทยติดอันดับ 2 ของโลก. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/social/861433>
- ไทยรัฐออนไลน์. (2564). กะเทาะปัญหาอาชญากรรม ปี 64 ฟังไม่หยุด ภัยสังคมซ้ำเติมประชาชนหวังโควิด. สืบค้นจาก <https://www.thairath.co.th/scoop/theissue/2262011>
- ประชาชาติธุรกิจ. (2564). จะทำอะไรเมื่อความรุนแรงไม่ใช่เรื่องไกลตัว และบ้านไม่ใช่ Safe Zone ของทุกคน. สืบค้นจาก <https://www.prachachat.net/d-life/news-653845>
- พรชัย ชันดี, ธัชชัย ปิตะนิละบุตร และ อัครวิน วัฒนวิบูลย์. (2543). ทฤษฎีและงานวิจัยทางอาชญาวิทยา. กรุงเทพฯ: บัณฑิต.
- โพสต์ทูเดย์. (2561). เผยเด็กไทยถูกรังแกเป็นอันดับสองของโลก. สืบค้นจาก <https://www.posttoday.com/hits/567280>
- สมนทิพย์ จิตสว่าง และ จิตติยา เพชรมนี. (2563). รายงานวิจัยการสร้างสังคมไทยไร้ความรุนแรง. กรุงเทพฯ: สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ (วช).

- Alpers, P. & Michael. P. (2022). *Guns in Thailand: Firearms Surrendered and Seized*. Sydney School of Public Health: The University of Sydney. Retrieved from www.gunpolicy.org/firearms/compareyears/183/firearms_collected_and_seized
- Claire, MC. E. & Hideg, G. (2017). *Global Violent Deaths 2017: Time to Decide*. Geneva: Small Arms Survey, Graduate Institute of International and Development Studies.
- eds. (2002). *World Report on Violence and Health*. Geneva: World Health Organization.
- Global Terrorism Index. (2022). *Global Terrorism Index report Available*. Retrieved from <https://reliefweb.int/report/world/global-terrorism-index-2022>
- Institute for Economics & Peace. (2015). *Global Terrorism Index 2015*. Sydney: The Institute for Economic & Peace. Retrieved from <https://privacyinternational.org/sites/default/files/2018-02/Global%20Terrorism%20Index%202015%2C%20Institute%20for%20Economics%20%26%20Peace.pdf>
- Institute for Economics & Peace. (2019a). *Global Peace Index 2019: Measuring Peace in a Complex World*. Sydney: The Institute for Economic & Peace. Retrieved from <https://www.visionofhumanity.org/wp-content/uploads/2020/10/GPI-2019web.pdf>

- Institute for Economics & Peace. (2019b). *Global Terrorism Index 2019: Measuring the Impact of Terrorism*. Sydney: The Institute for Economic & Peace. Retrieved from <https://www.economicsandpeace.org/wp-content/uploads/2020/08/GTI-2019web.pdf>
- Krug, E. G., Linda, L. D., James, A. M., Anthony, B. Z., & Rafael, L. (2002). *World Report on Violence and Health*. Geneva: World Health Organization.
- Naghavi, M., Murray, Christopher, J. L., & Vos, T. (2018). Global Mortality from Firearms, 1990-2016. *JAMA*. 320(8), 792-814. Retrieved from www.researchgate.net/publication/327433707_Global_Mortality_From_Firearms_1990-2016
- Nation Master. (1999). *Crime > Murders Committed by Youths: Countries Compared*. Retrieved from <https://www.nationmaster.com/country-info/stats/Crime/Murders-committed-by-youths>
- Stalker, P. (2017). *Ending Violence in Childhood: Global Report 2017*. New Delhi: Know Violence in Childhood. Retrieved from https://resourcecentre.savethechildren.net/node/12380/pdf/global_report_2017_ending_violence_in_childhood.pdf
- United Nations Children's Fund (UNICEF). (2017). *A Familiar Face: Violence in the Lives of Children and Adolescents*. New York, NY: Division of Data, Research and Policy, United Nations Children's Fund (UNICEF). Retrieved from <https://data.unicef.org/resources/a-familiar-face/>

- United Nations. (2018). *World Elder Abuse Awareness Day*. Retrieved from <https://www.un.org/en/observances/elder-abuse-awareness-day>.
- United Nations Office on Drugs and Crime (UNODC). (2019). *Global Study for Homicide 2019. (Vienna, 2019)*. Retrieved from <https://www.unodc.org/documents/data-and-analysis/gsh/Booklet1.pdf>.
- World Health Organization and World Health Statistics. (2019). *Suicide Rate by Country 2022*. Retrieved from <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/suicide-rate-by-country>
- Worldpopulationreview.com. (2022). *Gun Deaths by Country 2022*. Retrieved from <https://worldpopulationreview.com/country-rankings/gun-deaths-by-country>